

Starten met een biologisch medicijn

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

**albert
schweitzer**

Inleiding

Uw reumatoloog heeft met u afgesproken dat u voor uw reuma behandeld gaat worden met een biologisch medicijn dat bestaat uit natuurlijke eiwitten. Dit wordt ook wel een biological genoemd. Hiervan bestaan verschillende soorten. De arts bespreekt voor welke u in aanmerking komt. Alle biologicals worden toegediend via een injectie.

In deze folder leest u hoe biologische medicijnen werken en welke onderzoeken eerst nodig zijn. Ook geven we u informatie over de start met het medicijn en het zelf leren toedienen met een injectie.

Wat is een biological?

Een biologisch medicijn bestaat uit eiwitten die chronische ontstekingen afremmen. De eiwitten onderdrukken of blokkeren ontstekingseiwitten die bij reuma té actief of té veel aanwezig zijn (de zogeheten T- en B-cellen of eiwitten als TNF en interleukines). Zo kunnen klachten als pijn, stijfheid en zwelling van uw gewrichten afnemen. Ook wordt daarmee schade aan gewrichten voorkomen of afgeremd.

Levende cellen

Biologische medicijnen zijn gemaakt van dierlijk en/of menselijk eiwit. De werkzame stof is dus gemaakt van levende cellen, vandaar de naam biologisch medicijn of biological.

Injectie

Het maag-darmkanaal kan deze eiwitten moeilijk afbreken. Daarom krijgt u geen pillen, maar injecties. De reumaverpleegkundige leert u om dit zelf te kunnen doen (zie ook verderop in de folder).

Het voordeel van deze manier van toedienen is dat de medicijnen soms al heel snel werken. Sommige patiënten merken al na een paar dagen of weken effect, maar bij anderen duurt het langer (soms tot wel 3 tot 4 maanden).

Beleving

We proberen zo goed mogelijk aan te geven wat u kunt verwachten aan ongemak of pijn als u een onderzoek of behandeling krijgt. Toch beleeft ieder mens dat anders en op zijn eigen manier. Vertel het ons als u ergens tegenop ziet of ongerust bent, dan kunnen we daar nog extra rekening mee houden.

Onderzoeken die eerst nodig zijn

Voordat de behandeling met een biological kan starten, moeten we door onderzoek (screening) uitsluiten dat u ooit besmet bent geweest met hepatitis of tuberculose (tbc).

- **Screening hepatitis**

Met een bloedonderzoek kunnen we zien of u in aanraking bent geweest met hepatitis B of C. Als dat zo is, verwijzen we u voor verder onderzoek naar de Maag-Darm-Leverarts.

- **Screening tbc**

De screening op tbc bestaat uit drie onderdelen:

1. Een röntgenfoto van de longen op de afdeling Radiologie.
2. De Quantiferontest. Dit is een bloedtest waarbij we kijken of er afweerstoffen tegen de tuberculosebacterie in uw bloed aanwezig zijn. Deze bloedtest wordt afgenomen bij de Bloedafname. Als deze test positief is (positief betekent dat er afweerstoffen in uw bloed zitten), verwijzen we u voor verder onderzoek naar de longarts.

3. Mantouxtest

De Mantouxtest is een huidtest om vast te stellen of u ooit in aanraking bent geweest met de tuberculosebacterie. Hierbij krijgt u een kleine injectie in de huid van uw onderarm. Dit gebeurt op de polikliniek Longgeneeskunde.

Na twee tot drie dagen heeft u een afspraak met de reumaverpleegkundige op de polikliniek Reumatologie. Zij kijkt hoe de injectieplaats eruitziet. Dit noemen we het aflezen van de Mantoux. Als u afweerstoffen tegen tbc heeft, is de injectieplaats gezwollen en rood geworden. De uitslag wordt dan positief genoemd en dan verwijzen we u voor verder onderzoek naar de longarts.

Als uit de onderzoeken blijkt dat u geen hepatitis of tbc heeft gehad, kunt u starten met een biological.

Starten met het medicijn

Op de dag dat de reumatoloog u heeft voorgesteld om te starten met een biological, wordt het recept gemaakt en direct naar de Poliklinische Apotheek van het ziekenhuis gestuurd. U krijgt dus geen recept mee op papier.

Biologicals kunnen uitsluitend via de poliklinische apotheek van ons ziekenhuis geleverd worden op de locaties Dordwijk en Zwijndrecht.

Ophalen injecties

Ongeveer een kwartier voor u uw afspraak bij de reumaverpleegkundige heeft, haalt u bij de poliklinische apotheek de injecties op. Zorg dat u op tijd bent in verband met eventuele wachttijden bij de apotheek. U krijgt voor een maand injecties mee.

Biologicals moeten koel bewaard worden. U krijgt bij het afhalen van de injecties naast een informatiepakket ook een koeltasje mee. Thuis bewaart u de injecties in de koelkast; de medewerker van de apotheek geeft u hierover voorlichting. De poliklinische apotheek maakt een afspraak met u voor het ophalen van de vervolginjecties.

Als uit de screening blijkt dat u nog niet kunt starten met de biological, brengt de reumaverpleegkundige de injecties terug naar de apotheek. Zij zegt dan ook voor u de afspraak af voor het ophalen van de vervolginjecties.

Afspraak met de reumaverpleegkundige

Tijdens de afspraak waarop de reumaverpleegkundige de Mantoux bij u afleest, krijgt u met haar ook een gesprek over de injecties. We raden u aan om een naaste mee te nemen naar deze afspraak. De reumaverpleegkundige legt u de werking uit, vertelt over eventuele bijwerkingen en de aandachtspunten van het medicijn en leert u of uw naaste injecteren.

Tot slot

Heeft u na het lezen van de folder nog vragen? Bel dan gerust van maandag t/m vrijdag tussen 08.00 -16.30 uur naar de polikliniek Reumatologie, tel. (078) 654 12 35. We beantwoorden uw vragen graag.

Meer informatie over biologicals leest u op de website van ReumaNederland, www.reumanederland.nl

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
juli 2022
pavo 1482